

MV858K Evropské správní právo

1. přednáška

JUDr. Lukáš Potěšil, Ph.D.

27. 2. 2019

Program přednášky

- Obecný úvod do předmětu, podmínky pro jeho úspěšné ukončení, prameny
- **Pojem „evropské správní právo“**
- **Europeizace národního (domácího) správního práva a její praktické projevy**
- **Rada Evropy a Evropská unie**

Ukončení předmětu

□ Ukončení předmětu

- Předmět se ukončuje kolokviem. Podmínkou je, mimo absolvování výuky, zpracování seminární práce (v rozsahu max. 8 stran) na zvolené téma:
 1. Evropeizace v daném odvětví SP
 2. Charakteristika vybrané agentury EU
 3. Volné téma (nutno předem předjednat s vyučujícím)
- Vložit/Odevzdat do složky „Odevzdávárna“ v ISu **do 31. 5. 2019** včetně, k pozdě odevzdaným pracím nebude brán zřetel!

Prameny

- Anthony, G., Auby, J.B., Morison, J., Zwart, T. Values in Global Administrative Law. Oxford : Hart Publishing, 2010.
- **Craig, P.** EU Administrative Law,. 2nd edition. Oxford: Oxford University Press, 2012.
- De Graaf, K. J., Jans, J. H., Prechal, S. European Administrative Law. Top Down and Bottom Up proceeding. Groningen : Europa Law Publishing, 2010.
- Hofmann, H. C. H., Rowe, G. C., Turk, A. H., Administrative Law and Policy of the European Union. Oxford : Oxford University Press, 2012.
- Hofmann, H. C. H., Turk, A. EU Administrative Governance. Cheltenham : Edward Elgar, 2006.
- Hofmann, H. C. H., Turk, A. Legal challenges in EU administrative law: towards an integrated administration. Cheltenham : Edward Elgar, 2009.
- Chiti, E., Mattarella, B. G. **Global Administrative Law** and EU Administraive Law. Springer, 2011.
- Košičiarová, S. Princípy dobrej verejnej správy a Rada Európy. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2012.
- Seerden, R., Stroink, F. Administrative Law of the European Union, its Member States and the United States. Oxford : Hart, 2002.
- **Schwarze, J.** Administrative Law under European Influence. On the convergence of the administrative las of the EU Member States. Baden-Baden : Nomos, 1996
- Schwarze, J. Europäisches Verwaltungsrecht: Entstehung und Entwicklung im Rahmen der Europäischen Gemeinschaft. 2. erw. Aufl. Baden-Baden: Nomos, 2005.

Prameny

- Hanns Peter Nehl: Principles of Administrative Procedure in EC Law. Hart Publishing, 1999, Oxford, ISBN 1-84113-008-7.
- European Agencies. Law and Practices of Accountability/ Madalina Busuioc, Nakladatelství: Oxford University Press, 2013

- **Review of European Administrative Law (REALaw)**
- <https://www.uitgeverijparis.nl/nl/tijdschriften-online/review-of-european-administrative-law-realaw>

Evropské správní právo

1. **SP EU** – součást práva EU, a) inspiruje („nuceně“) vnitrostátní právní úpravu, b) inspiruje se vnitrostátní právní úpravou; **právo EU + orgány EU/ vnitrostátní právo + orgány čl. států** (tzv. víceúrovňová správa) – přímí a nepřímí vykonavatelé, evropské síť **vliv EU a práva EU**, tzv. víceúrovňová správa (P. Craig)
2. **SP** společného **evropského správního prostoru** – spolupráce na administrativní úrovni, **přeshraniční spolupráce**
3. **Společné principy a hodnoty, jakož i instituty SP v Evropě** – *ius commune* – vzájemné ovlivňování, řízené/usměřňované **RE**
4. **správní právo evropských států**
5. **europizované (národní) správní právo** (poslední část přednášky)

Europeizace

- ❑ **Europeizace** (evropeizace, europeanizace) – vnímání a přijímání společných evropských požadavků, hodnot, trendů, norem, judikatury a jejich promítnutí do jednotlivých národních (s)právních řádů; sblížování, odstraňování rozdílů
- ❑ Budování, šíření, institucionalizace formálních a neformálních pravidel, postupů, stylů, ..., způsobů „jak věci dělat“

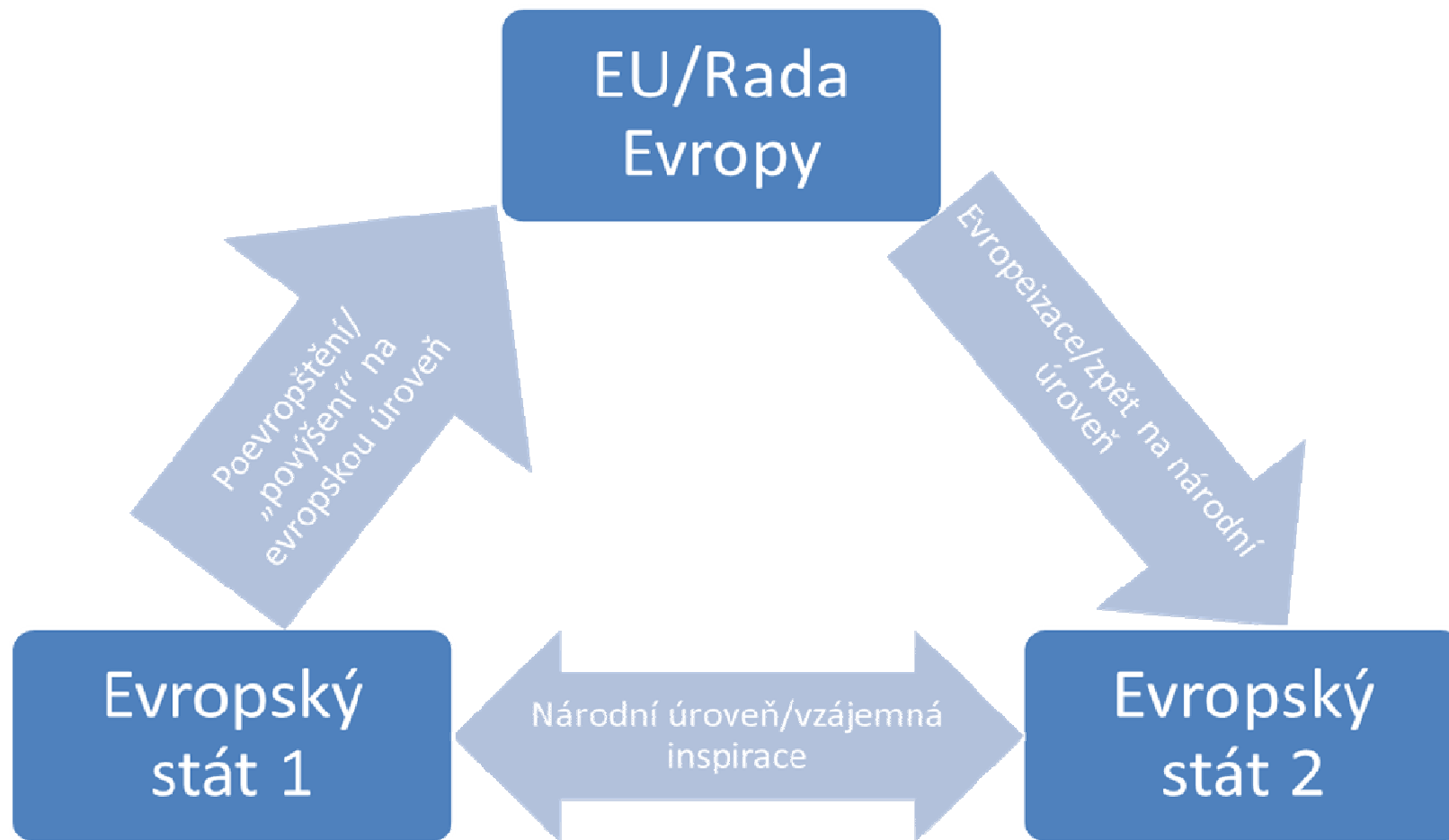
Europeizace

- **Pasivní** – nechat se ovlivňovat okolními evropskými právními úpravami, naplňovat požadavky práva EU
- **Aktivní** – ovlivňovat okolní právní úpravy
- **Dynamická** (proces, uskutečňování) **x** **statická** (výsledek)
- **Právní** (ovlivnění právní úpravy) **x** **mimoprávní** (realita, praxe, tzv. evropský pohled)
- **Integrační** proces do EU a RE
- **Regionální globalizace?** – **globální správní právo**
- **Horizontální x vertikální** (vzestupná a sestupná)

Europeizace

- ❑ Stejná právní úprava (harmonizace)
- ❑ Stejně (sdílené) principy, hodnoty, instituty
- ❑ Státy v Evropě (1.) nabízejí principy, jsou (2.) přebírány na evropské úrovni a dále (3.) distribuovány v Evropě

Europeizace

Europeizace

□ Inspirační základny:

- Europeizace **dobrovolná** – RE (neprávní aspekty), podobnost
- Europeizace **nucená** – EU (právní aspekty – povinnost), shodnost až jednotnost, „*prohlubující se europeizace*“, vliv EU na přípravu a implementaci členskými státy
- Původně bylo odlišné zaměření (lidská práva x trh)

Rada Evropy

- ❑ Mezinárodní organizace (1949) - statut
- **Orgány:** Výbor ministrů, Parlamentní shromáždění, Kongres místních a regionálních samospráv (+ ESLP)
- **Dokumenty:** rezoluce a doporučení (pro čl. státy)
- Soft-law (*peer pressure*), RE si ale může vyžádat zprávu o plnění
- **Právní europeizace:**
 - ❑ EÚLP (č. 209/1992 Sb.) + ESLP
 - ❑ ECHMS (č. 181/1999 Sb.)
 - ❑ ESCH (č. 14/2000 Sb.)

Rada Evropy

□ Obsahový vývoj soft-law RE

1. 70. léta, první generace – ochrana práv jednotlivců vůči správní činnosti; (77) 31, (80) 2, (81) 19, (89) 8, (91) 1
2. 90. léta, druhá generace – pozornost věnována vykonavatelům veřejné správy a úředním osobám (*zodpovědnost a přístup k dokumentům, osobní údaje*); (2000) 6, (2000) 10
3. Po roce 2000, třetí generace – správní soudnictví; (2001) 9, (2003) 16, (2004) 20

Projevy europeizace

- Požadavek **loajality** (čl. 4/3 SEU)
- **Implementace**: a) **legislativní** (přizpůsobení obsahu vnitrostátní úpravy – zákon, prováděcí předpis, **odstraňování možných rozporů**), b) **aplikační** (soudy a správní orgány, **eurokonformní výklad**, aplikační přednost aktů EU)
- Dopad především na **tzv. zvláštní část SP**, P/Po subjektů a správních orgánů
- **Transpozice** (směrnice – promítnutí) x **adaptace** (nařízení – přizpůsobení)